

Anne Çocuk Sağlığı ve Önemi

Sevda YILMAZ ÜNAL¹

Ümit DENİZ²

GİRİŞ

Sağlık hizmetleri, gebelik döneminde, doğum anında ve doğumdan sonra anne ve bebeğin hayatta kalması ve sağlıklı olması açısından önem taşımaktadır. Gebelik planlaması ve gebelik sırasındaki takip, sağlık açısından ortaya çıkabilecek riskleri azaltmaktadır (Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü, 2019). Doğum öncesi, sırası ve sonrasında anne ve bebeğin sağlığının korunmasına ve geliştirilmesine yönelik bakım, temel koruyucu hizmetlerdendir (Sönmez, 2007).

Çocuk sağlığı, anne sağlığı ile doğrudan ilişkilidir. Annenin yaşı, gebelik ve doğum öncesi sağlık durumu, beslenme alışkanlıkları, iki doğum arasında geçirdiği süre gibi faktörler anne ile ilgili faktörlerdir. Ailenin yaşam şekli, kültürü, alışkanlıkları ve çocuk yetiştirme tutumları çocuk sağlığını etkileyen faktörler olarak ele alınmaktadır. Annenin sağlığı ve bakım verme durumu, çocuk sağlığını etkileyen en önemli unsurlardan biridir (Büyükgönenç ve Törüner, 2017).

Anne sağlığı öncelikle kadın sağlığı şeklinde ele alınmalıdır. Kadının yaşadığı toplum, aile ortamı gibi psikososyal faktörlerin yanı sıra sağlık durumu, doğurganlık durumu, sağlık hizmetlerine ulaşma gibi durumlar da anne-kadın sağlığını etkilemektedir (Akın ve Özvarış, 2012). Bebek ve çocuk ölümlerinin

¹ Arş. Gör., Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü Okul Öncesi Eğitimi AD
sevdaylmz89@gmail.com

² Prof. Dr. Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Okul Öncesi Eğitimi AD.,
umitdeniz@gazi.edu.tr

SORU

1. Anne çocuk sağlığı hizmetleri kimlere yöneliktir?
2. Anne çocuk sağlığını etkileyen faktörleri açıklayınız?
3. Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde çocuk ölüm nedenlerini açıklayınız.

KAYNAKLAR

- Akın, G. (2009). *Ekoloji-Çevrebilim ve Çevre Sorunları*. Tiydem.
- Akın, A., & Özvarış, Ş.B. (2012). *Dünyada ve Türkiye'de kadın sağlığının durumu*. Halk Sağlığı Temel Bilgiler İçinde, I. Cilt, (Eds: Güler, Ç. ve Akın, L.) Hacettepe Üniversitesi Yayınları.
- Akın, A., Üner, S., Altan Arslan, Ş., Yıldırım, N., Aslan, D., Erdost, T., Paksoy Erbaydar N., Esin Ç., Coşkun A., & Karaca, Ö. (2008). *Kadının statüsü ve sağlığı ile ilgili gerçekler*. Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü.
- Atıcı, E., & Erer, S. (2009). Türkiye'deki yasal düzenlemelerde ana çocuk sağlığı ve aile planlaması hizmetleri. *Türkiye Klinikleri J Med Ethics*, 17(2), 107-112.
- Bakıcı, A. (1999). *Gebelikte yaşanan fiziksel sorunların saptanması ve bunları etkileyen etmenlerin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Banaz, M. (1992). *Lise öğrencilerinde sosyal destek kaynakları ve stres ile ruh sağlığı arasındaki ilişki*. Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Baş, N., & Karataş, B. (2013). Yoksulluğun 1-4 yaş grubu çocuklarda hastalanma sıklığı üzerine etkileri. *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*, 16(3), 141-147.
- Bertan, M., & Güler, Ç. (1995). *Halk sağlığı temel bilgiler*. Güneş Kitabevi.
- Büyükgönenç, L., & Törüner, E. (2017). *Çocuk Sağlığı Temel Hemşirelik Yaklaşımları Kitabı*. Nobel Tıp.
- Cameron, N. (2007). *Human Growth and Development*. Academic.
- Conk, Z., Başbakkal, Z., & Yardımcı, F. (2018). *Çocuk sağlığına genel bakış*, (Eds: Conk, Z., Başbakkal, Z., Bal Yılmaz, H., ve Bolışık, B.). *Pediatric Hemşireliği* (ss.1-52). Akademisyen Tıp Kitabevi.
- Deniz, Ü., & Önder, Ö.R. (2021). *Anne Çocuk Sağlığı ve İlk Yardım*. Nobel.
- Diñer, P.R., Beksaç, M.S., Demir, N., Koç, A., & Yüksel, A. (2001). *Obstetrik Maternal-Fetal Tıp & Perinatoloji*. Nobel.
- Gagnon, A. (2015). Natural fertility and longevity. *Fertility and Sterility*, 103(5), 1109-1116.
- Gender Differences in Health. (2023). https://eurohealthnet.eu/publication/gender-health-and-inequalities-before-and-after-the-pandemic-where-we-go-from-here/?gclid=CjwK-CAjw5pShBhB_EiwAvmnNV9QTfw1IHKKQ_wBVOCVq5MCdCvZSBagKk2lS95aNss-NQGvF4eNzGB0CdYEQAvD_BwE 30.03.2023
- Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü. (2019). *2018 Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması*. Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü, T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı ve TÜBİTAK. Ankara, Türkiye.
- Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü. (2023). <https://hsgm.saglik.gov.tr/tr/haberler/halk-sagligi-haftasi-anne-ve-cocuk-sagligi.html> 31.03.2023
- Hook, E. W., & Marra, C. M. (1992). Acquired syphilis in adults. *New England Journal of Medicine*, 326(16), 1060-1069.

- Hung, C. H., & Chung, H. H. (2001). The effects of postpartum stress and social support on postpartum women's health status. *Journal of Advanced Nursing*, 36(5), 676-684.
- Karabacak, E., Acar, A., Aydın, E., & Doğan, B. (2014). Bir eğitim araştırma hastanesinde 1996-2012 yılları arasındaki sifiliz olgularının değerlendirilmesi. *Archives of the Turkish Dermatology & Venerology/Turkderm*, 48(2), 67-70.
- Nonaka, K., Miura, T., & Peter, K. (1994). Recent fertility decline in Dariusleut Hutterites: an extension of Eaton and Mayer's Hutterite fertility study. *Human Biology*, 66(3), 411-420.
- Özpekcan, M. (2001). Health policy of the Republic of Turkey in accordance with the Minutes of the Turkish Parliament (part I). *Yeni Tıp Tarihi Araştırmaları-The New History of Medicine Studies*, 7, 105-160.
- Öztürk, Y. (2011). *Türkiye'de ana sağlığı sorunları, nedenleri ve çözüm önerileri*. (Eds: Öztürk, Y., ve Günay, O.). Halk Sağlığı Genel Bilgiler içinde. Erciyes Üniversitesi Yayınları.
- Özvarış, Ş. B., & Akın, A. (1998). Türkiye'de doğum öncesi bakım hizmetlerinden yararlanma. https://huksam.hacettepe.edu.tr/Turkce/SayfaDosya/turkiyede_dogum_onesesi.pdf Erişim tarihi: 29.03.2023
- Pınar, R. (1996). SF 36 Yaşam Kalitesi Ölçeği ve kullanımı: sağlık araştırmalarında yaşam kalitesi kavramı. *Sendrom*, 8(10), 109-114.
- Sağlık Bakanlığı. (2004). *Bulaşıcı hastalıkların ihbarı ve bildirim sistemi standart tanımı, sürveys ve laboratuvar rehberi*. Aba.
- Soysal, G., Özcan, C., & Akın, A. (2022). Dünyada ve Türkiye'de kadın, anne ve çocuk sağlığının güncel durumu. *Sağlık ve Toplum*, 32(1), 3-13.
- Sönmez, Y. (2007). Doğum öncesi bakım hizmetleri. *Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi*, 16(1), 9-12.
- Toy, M., Önder, F. O., Wörmann, T., Bozdayi, A. M., Schalm, S. W., Borsboom, G. J., van Rosmalen, J., Hendrik Richardus, J., & Yurdaydin, C. (2011). Age-and region-specific hepatitis B prevalence in Turkey estimated using generalized linear mixed models: a systematic review. *BMC Infectious Diseases*, 11, 1-12.
- Tuncer, T., & Tunaoglu, M. (1988). Değişik risk gruplarında FTAABS ile doğrulanmış sifiliz olguları. *Türk Hijyen ve Deneysel Biyoloji Dergisi*, 45, 179-85.
- Tümer, A., & Ünal, S. (2001). HIV/AIDS epidemiyolojisi ve korunma. *Aile ve Toplum*, 4(4).
- Türkiye Çocuk Araştırması. (2022). <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Türkiye-Cocuk-Arastirmasi-2022-49744> Erişim tarihi: 28.03.2023
- TÜİK. (2022). <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Adrese-Dayali-Nufus-Kayit-Sistemi-Sonuc-lari-2022-49685> Erişim tarihi: 28.03.2023